

de gewone volksuniversiteiten te bezoeken, is grotendeels haar werk geweest. Persoonlijk heeft zij vele jaren uitzendingen uit de studio in het gebouw der Rotterdamse V.U. verzorgd.

Naast dit alles heeft zij nog velerlei ander werk op sociaal-cultureel gebied verricht. Zo heeft zij van 1924 af tot aan het uitbreken van de oorlog cursussen georganiseerd voor de ingeslotenen in de strafgevangenis te Rotterdam. In 1931, tijdens de 'malaise', nam zij het initiatief tot de oprichting van het Comité tot Ontwikkeling en Ontspanning van Werklozen, dat, in samenwerking met het Instituut voor Arbeidersontwikkeling, Ons Huis, het Zuider-Volkshuis en enige andere instellingen, in de jaren 1931 t/m 1937 in het gebouw der V.U. en onder haar dagelijkse leiding filmvoorstellingen, taallessen, cursussen voor algemene ontwikkeling en, voor de vrouwen, cursussen in naaien en koken heeft gegeven, waaraan vele tienduizenden hebben deelgenomen. Haar streven om de belangstelling van de arbeidersklasse voor het toneel te wekken bracht haar, als eerste aanloop, tot het organiseren van speciale toneelvoorstellingen voor de arbeiders in de metaalbedrijven.

Toen de watersnood van 1953 ook op cultureel gebied een noodtoestand op de Zuid-Hollandse en Zeeuwse eilanden had doen ontstaan, was het Ida van Dugteren die, met overheidssteun, onder grote persoonlijke inspanning en opofferingen voordrachten en cursussen in de noodgebieden wist te organiseren, welk cultureel ontwikkelingswerk van blijvend belang voor de getroffen streken is geworden.

Ook op ander dan cultureel gebied heeft Ida van Dugteren van haar warme gevoelens voor de gemeenschap doen blijken. Bij de oprichting der 'Vrouwelijke Vrijwillige Hulp', later verdoopt in 'Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers', was zij één der stuwende krachten. Toen bij het uitbreken van de oorlog in het V.U.-gebouw een post voor de uitdeling van levensmiddelen voor de slachtoffers van het bombardement werd gevestigd, heeft zij goed werk verricht.

Wat zij verder deed, viel bij de bezetter niet in goede aarde: in november 1942 werd zij gearresteerd, doch een klein jaar later kwam zij vrij, tot grote vreugde maar ook verbazing van haar vrienden! Haar verzetswerk zette zij, nu van een onderduikplaats uit, onmiddellijk voort. Naast dankbetuigingen van de Amerikaan-